

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati peti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

Boljševiške metode v Nemčiji

Po vzgledu boljševiške GPU in fašistične OVRE so sedaj tudi v Nemčiji osnovali posebno politično policijo za preganjanje nasprotnikov režima — Koncentracijska taborišča se že polnijo

Berlin, 3. aprila. »Režim pesti«, kakor je pravilno označilo glavno glasilo Hitlerjeve stranke, »Völkischer Beobachter«, sedanji Hitlerjev režim v Nemčiji, se ne bo ustavil na pol poti, marveč hoče, kakor vse kaže, prekositi ne samo Mussolinijev fašizem, marveč tudi Stalinov boljševizem. V soboto je izšel odlok vlade, s katerim se v Nemčiji zopet uvaja

smrtna kazen za politične zločince, ki jih bodo javno obešali, kakor se je to vršilo v najbolj mračni dobi srednjeveških inkvizicij. Da pa se bo ta odlok lahko z uspehom izvajal, je vlada šla še dalje in uvedla

posebno vrsto politične policije pod vodstvom posebnih hitlerjevskih komisarijev. Glavna naloga te politične policije je zatiranje vseh strank razen vladnih, posebno pa marksistov in Židov. Delokrog te politične policije se vedno bolj širi že zaradi tega, ker številni politični aretiranci naraščajo od ure do ure. Že davno so

prenapolnjeni vsi zapori, prepanapolnjene so tudi vse zapore spremenjene vojašnice hitlerjevskih napadalnih oddelkov. Zato ima sedaj novo osnovana politična policija nalogo osnovali tako zvane

koncentracijske taborje, v katere so natrpali že dotedaj na deset in desettisoče političnih nasprotnikov. Te koncentracijske taborje bo upravljaval poseben urad politične policije. Z uvedbo politične policije je Nemčija sledila zgledu Rusije, ki ima slično ustanovo, znano pod zloglasnim imenom GPU. Politična policija ima pravico aretirati vsakogar brez ozira na njegov položaj, o katerem misli, da bi mogel škodovati sedanjemu režimu. Vodstvo politične policije je že okupiralo vse stare vojašnice, zapuščene tovarne ter slična poslopja in jih dodelilo za koncentracijske taborje. Stara carska Rusija je poznala kot najhujšo kazen pregnanstvo v Sibirijo, sedanja Nemčija, ki se toliko baha s svojo kulturo, pa je s svojimi koncentracijskimi taborji že danes prekosila najhujše dobo carske Rusije in to ne le po številu političnih pregnancev, marveč tudi po vzrokih pregnanj. Vsak najmanjši sum, ki je premnogokrat le osebna osveta, zadostuje za aretacijo.

Zelo značilna za miselnost nove Nemčije je tudi izjava državnega ministra Göbbelsa, da je pravično maščevati se nad nemškimi Židi za gonjo, ki da jo vodijo inozemski Židi proti Nemčiji. Treba pa je ugotoviti, da so inozemski Židi začeli bojkotirati nemško blago šele potem, ko so v Nemčiji že tedne in tedne najhujše preganjali domače Žide. Inozemska kampanja je le defenzivnega značaja in nima drugega namena, nego opozoriti svetovno kulturno javnost na nezasišani teror in

srednjeveške metode sedanjega nemškega režima. Ideja maščevanja nad domačimi ljudmi, ki so na milost in nemilost izročeni vladajočim mogotcem, za dejanja inozemcev, ni nova. To idejo je poznalo človeštvo že v starem veku in je celo v mračnem srednjem veku vedno bolj izginjala iz političnega boja. Takrat je bilo človeštvo še bolj ali manj prežeto z barbarizmi duhom in le takrat so veljali taki nazori. Civilizacija in kultura pa sta imeli nalogo iztrebiti take barbarske nazore iz človeške miselnosti. Svet je bil prepričan, da je

kultura nemškega naroda tako visoka, da je docela izključeno, da bi ta milijonski narod, ki si je svojil in si še svojil nekako posebno kulturno misel, svoji past tako globoko v najhujše barbarstvo. Vedno bolj pa se kaže, kako prav so imeli oni, ki so že prej opozarjali na pogrešnost takega naziranja. Visoka kultura, ki jo je ves svet pripisoval nemškemu narodu, izgleda da je bila dokaj plitva, da še ni preporočila nemškega naroda v duhu prave civilizacije in da mu še ni izbrala iz srca starih, podedovanih, kulturnega človeka nevrednih nagnjenj. Kaj šele bi Nemci napravili, če bi dobili pod svojo oblast tuje narode, recimo kak slovenski narod, če že s svojimi lastnimi dr-

žavljeni, ki so državi ogromno koristili, postopa tako kruto! V stvari ne gre več za židovstvo, marveč

gre za civilizacijo.

To, kar se dogaja danes v Nemčiji z Židi, se lahko zgodi jutri tudi z drugimi trgovci, industriji, obrtniki ali katerikoli drugim stanov, zoper katerega bi naperili narodni socialisti svojo ost. Da pri tem ne gre zgolj za slučajnostni pokret, marveč za dobro premišljeno in organizirano akcijo, dokazujejo najboljše izjave državnega ministra Göbbelsa, ki je v svojem govoru v petek zvečer, o katerem smo že poročali, izjavil tudi to, da je vlada izdala za k o n, po katerem se ima izvajati bojkot židovskih trgovin.

Ta zakon določa, da ne sme niti en Nemec prestopiti praga židovske trgovine. Odmor, ki traja v tem bojkotnem pokretu do srede dopoldne do 10., je samo milostni rok, da se Židje »spreobrnejo«. Če

se to ne zgodi, je vlada sklenila, kakor trdi minister Göbbels, da se bo bojkot nadaljeval še z mnogo hujšo ostrino tako dolgo, dokler ne bo nemško židovstvo popolnoma uničeno. To je torej o t zgoraj organizirani boj na življenje in smrt, boj, ki ima za cilj nasilno uničenje skoraj celega milijona nemških državljanov.

Dejstvo, da je bila osnovana sedaj še nemška GPU s koncentracijskimi taborišči in vsemi ostalimi atributi najhujšega fašističnega in boljševiškega režima, pa govori za to, da ne bo ostalo pri Židih, marveč, da pridejo na vrsto polagoma tudi vsi drugi, ki ne kleče pred kljukastim križem in ne molijo narodno socialističnega malika.

Bremen, 3. aprila. Okoli 1000 aretiranih socialistov in komunistov so prepeljali danes v koncentracijsko taborišče. Nadaljnji transporti so napovedani za prihodnje dni.

Poslanci med narodom

Pomembni govori ljudskih predstavnikov — Ustanovitve pododbora JRKD za škofoješki sodni okraj

Trata, 3. aprila.

Ideja narodnega in državnega edinstva je na čvrstem podloži in je ni sila, ki bi mogla ta pokret zaustaviti. To je pokazal tudi včerajšnji imponentni politični sestanek — prav za prav shod — na Trati pri Škofiji Loki, ki so govorili na njem domači narodni poslanec Ivan Lončar, poslanec ljubljanske okolice Albin Koman in poslanec za logaški okraj dr. Stane Rape. Zanimanje za govore naših narodnih predstavnikov je bilo zelo veliko. Temu primeren je bil tudi odziv prevdarnih in trezno mislečih mož in fantov iz škofoješke okolice, ki so se zbrali v tolikem številu, da se je moral vršiti shod na trgu pred gostilno starološkega župana Antona Hafnerja. Domači volilci so položili ob 15. nove temelje svoji krajevni organizaciji na rednem in lepo uspelem obnem zboru, takoj zatem pa se je pričel shod, ki ga je s prisrčnim pozdravom na gg. poslance in vse zborovalce otvoril župan Anton Hafner. Iz zanimivih in tehtnih izjav naših govornikov navajamo nekoliko najvažnejših misli.

Poslanec Ivan Lončar je vzporedil članek poznane francoskega novinarja Julia Sauerweina z našimi razmerami v tem smislu, da je razvit v nas premalo državljanski čut, ker udarijo ljudje čestokrat po državi, namesto da bi kritikovali osebe, ki so ustvarile navidezno nesimpatije, pa čeprav so ti iz gospodarskih, socialnih ali običajnih razlogov potrebni. Denarni položaj dela vsem vodilnim krogom znane skrbi. Imamo opravka z neukitvostjo denarnih zavodov, kar povzroča obči gospodarski zastoj. Toda z zaupanjem v delo in pametno politiko bomo našli pot v boljšo in srečnejšo bodočnost. Govornik je razpravljal nato o delu Narodne skupščine in je navajal določbe osnutka zakona o zaščiti kmetov in o podaljšanju moratorija. Poslanci dravske banovine so se zlasti zavzeli za znižanje obresti in za zvišanje cen kmetijskih pridelkov. Po ugotovitvi, da stoji smernice sedanje državne politike odločno na temeljih naše državne in narodne skupnosti ni po obrazložitvi pakta Male amantje, ki nam nudi najtrdnjeje jamstvo za ohranitev miru, je zaključil poslanec Lončar svoj govor.

Naslednji poslanec Albin Koman je sprva ugotavljal, da se sedaj kmetje, delavci, obrtniki in vsi drugi stanov lahko svobodno opredeljujejo po svojih socialnih in gospodarskih interesih, ker so se sprostiti od strank. Dobrine, ki so obča narodna last, je treba izločiti iz dnevnih politik, kakor tudi vprašanje vere in cerkve. Pripadnost k stranki ne more biti merilo za vero, kajti dobro vemo, da so bili v vseh prejšnjih verskih strankah najboljše, dobri, pa tudi slabi verniki.

Sokolstvo je najmenemnejša narodna vzgojna organizacija naše države, ki je tudi taki izpadi, kakor je bila poslanica jugoslovenskih škofov ne bo mogla zaustaviti v njenem vzvišenem in vsenarodnem polju za telesni in kulturni napredek vsega naroda. Bolj potrebno bi bilo, da čujemo besede o miru, bratstvu in med-

sebojni pomoči, kakor pa da se kujejo spori. Punctacije so smatrali naši rojaki v inozemstvu za grdo izmišljotino, za produkt intrig onih ljudi, ki si želijo razsula Jugoslavije. Punctacije bi morali vedeti, da se ne ustanovljajo države s papirnatiimi punctacijami. Bodimo si na jasnem: Naš edini dom je Jugoslavija. Govornik je razpravljaj nato o državnem proračunu, o načinu ureditve davščin, v globokem zanimanju prejemkov državnega nameštčenja, o ravnotežju proračunov za stabilnost denarja s posebnim povdorkom, da inflacije ne bo, ker sta proti njej vlada in vsa Narodna skupščina, o olajšanju gospodarskih težav z ozirom na letino in svetovno konjunkturo in slednjič o nagibih raznih opozicijskih klubov. Vlada od sedanjih politik ne bo popustila niti za las, vso mladino bo vzgajala v nacionalnem duhu in ta naj omogoči, da se vsi največje ljubitelji oklenemo Jugoslavije za njen zunanji sloves in notranji procvit.

Dr. Stane Rape je govoril sprva o napori slovenskih poslancev, da se je priključila tudi naša banovina med pasivne pokrajine, ki prejemajo podporo od države. Prvi krediti so prispeli in si bodo ljudje zaslužili denar z delom, ker naš narod neče mišlostine. Obširno je razpravljaj govornik o dekoncentraciji državne uprave s prenosom poslov na banske uprave. Temeljno je obdelal dr. Rape obupno blazno miselnost onih ljudi, ki pričakujejo izboljšanja sedanjih razmer v samostojni Sloveniji. Le v slogi je moč, sicer bomo pogazeni od tujeve pete. S pozivom, da dosledno in povsod zatiramo laži in izmišljotine vseh vrst in oblik, je izrazil govornik slednjič prepričanje, da nam kljub zahtevkom po reviziji mirovnih pogodb, vojna ne grozi. Dokler je sila proti sili, vojne nevarnosti ni.

Izvajanja gg. poslancev so bila sprejeta z največjo pozornostjo in odobravanjem, zlasti se zato, ker so bila stvarna, brez nemogočih obljub in zavijanj. Pri slučajnosti je govoril upokojenec g. Bakšič, ki je dobil zaželeno pojasnilo, gasničar pa je odgovarjal A. Koman, ki je navedel določbe zakona o gasnikih. Po shodu se je vršila ustanovna skupščina JRKD za območje sreske izpostave v Škofiji Loki. Skupščino, ki so se je udeležili vsi najuglednejši predstavniki iz škofoješke okolice, je otvoril v hiši industrija Vebra notar Stevo Sink, kakor se je razvila razprava o statutih, ki je posegel vanjo tudi dr. Sajovic, tajnik sreskega odbora JRKD v Kranju. Izvožen je bil nato naslednji odbor: starološki župan Anton Hafner, predsednik; notar Stevo Sink, podpredsednik; sodni uradnik Ivo Berčič, tajnik; veterinar Francelj Golhar, blaginjak; član odbora pa so: prosvetni referent Vinko Zahradnik, industrijec Franc Dolenc st., župan občine Železniki Karel Dolenc, župan občine Selca Joško Prevč, župan v Gornji vasi Franc Jelovčan, učitelj iz Sovodnjega Janko Štefe in slednjič kot predsedniki podoborov v starološki občini Jurij Gosar, Franc Kalan ml., Peter Kaizer in Stanko Heinrichar. V nadzornem odboru so škofoješki župan Josip Hafner,

industrijec Joško Veer in knjigovodja Jože Celjar.

Po izvolitvi eksekutive so razpravljali somišljeniki iznova o perečih gospodarskih problemih in iznašli svoje težnje, nakar je bila ustanovna skupščina, ki bo za razširjenje JRKD v okraju lahko mnogo naredila, z najlepšimi vtisi končana.

Velik shod v Belovaru

Belovar, 3. marca. Č. Včeraj se je vršil na dvorišču sokolskega doma velik političen shod JRKD, ki se ga je udeležilo okoli 9000 ljudi iz mesta in okolice. Prvi je govoril minister za telesno vzgojo dr. Jaroslav Hanžek, ki se je bavil z glasovi, po katerih se svetovna diplomacija bavi s mislijo revizije mirovnih pogodb, s katero naj bi se nam odvzelo, kar nam je najmilejše, naša zemlja in naši ljudje. Tako nasilje se ne more izvesti, ker bi pomenilo pogazanje vsega, zaradi česar se je vršila svetovna vojna. Mi smo svojo zemljo dobili na podlagi samoodločbe narodov in nam pripada zato, ker živi na njej jugoslovensko prebivalstvo.

Minister se je tudi bavil v svojem govoru z raznimi deklaracijami in punctacijami, o katerih se govori v našem javnem življenju ter je povdarjal, da delajo njihovi pobudniki zelo slabo uslugo naši državi, ker se igrajo z usodo vsega naroda. Oni so tudi v mnogem vzrok, da so se pojavile v inozemstvu zahteve po razdelitvi naše države. Toda naš narod je vsak čas pripravljen braniti svojo državo in prav to njegovo razpoloženje dokazuje, da je politična smer od 6. januarja 1929 nalezla na globok odmev v srcih in dušah našega jugoslovenskega naroda. Na koncu je povdarjal minister dr. Hanžek, da je vsa moč našega naroda v narodnem in državnem edinstvu, ki je za nas vrhovni zakon, pri čigar izvajanju je edini naš vodja Ni. Vel. kralj Aleksander.

Izvajanja ministra dr. Hanžeka so izzvala splošno viharo odobravanje ter

navdušene ovacije za Jugoslavijo in kralja. Za njim je govoril minister za šume in rudnike Pavao Matica, ki je v posebnem opisu zgodovinske boje za svobodo in zedinjenje našega naroda v edinstveni in močni kraljevini Jugoslaviji. Naglašal je, da moramo biti v naši narodni državi vsi enaki bratje, za katere morajo veljati enaki zakoni, enake pravice in dolžnosti. Ker smo povečini kmečki narod, je potrebno, da se tudi naša država upravlja kot agrarna država. Zato ima tudi JRKD v svojem naslovu kmetijski naziv. Kraljevska vlada je vedno pripravljena ugoditi potrebam naroda in glede na te potrebe se izpreminjajo tudi posamezni zakoni, v kolikor se pokažejo v praksi, da jim ne odgovarjajo. V kratkem bo uveljavljen tudi zakon o mestnih občinah, kakor tudi zakon o baroških samoupravah. Volilni zakon, ki temelji na splošni volilni pravici, daje narodu možnost, da po svojih poslancih sodeluje pri državni upravi. Narod ima tako priložnost, da odločuje sam pri ustvarjanju zakonov in upravljanju države. Minister Matica je povdarjal svoje prepričanje, da bodo po težkih letih krize zopet prišli časi novega razvoja, ki bo omogočil naši državi zasluženo blagostanje. Svoj govor je končal z vzklikom kralju in državi, ki so se mu pridružili vsi zborovalci.

Za tem je govoril bivši črnogorski minister dr. Pero Soč, ki je v svojem govoru omenjal posamezne momente iz naše narodne zgodovine ter dokazoval, da je jugoslovenska misel vedno živeča v srcih in dušah vsega naroda. Končno sta govorila še narodni poslanec iz Dugege Sela Milan Dobrovoltjač in belovarski narodni poslanec župan Šiftar. Izvajanja vseh govornikov so zborovalci sprejeli s splošnim odobravanjem. Lepo uspehi shod je dokazal, da ljudstvo soglašajo z delom sedanje vlade, zlasti pa s politiko, ki je bila započeta po 6. januarja 1929.

Revizionistični načrti pokopani

Po trditvah francoskega tiska je Mussolinijev načrt glede spremembe evropskega zemljevida propadel

Pariz, 3. aprila. AA. Listi pišejo, da bo francoska vlada po Titulescovem obisku, Jovenelovi izjavi in Tyrrelvoti notri britanske vlade že na današnji, vsekakor pa na svoji prihodnji seji zavzel svoje definitivno stališče nasproti Mussolinijevemu načrtu. Listi zdaj ugibajo, kakšno bo to stališče, in pri tej priliki naglašajo, da Francija ne bo zamudila te priložnosti, da doseže zblizanje z Italijo, vendar bo hkratu odklonila vse tisto v načrtu, kar bi moglo pomeniti nevarnost za Francijo, Mela antanto, Poljsko in Društvo narodov.

Pariz, 3. aprila. AA. »Excelsior« pravi, da zdaj nič več ne gre za to, da bi se ustanovili direktoriji štirih velesil, ki bi mu bila naloga izpremeniti zemljevid Evrope. Tudi načelo o reviziji obstoječih pogodb, pravi list, je daleč od tega, da bi bilo sprejeto. Revizija naj bi bila samo eventualnost, ki bi mogla priti v poštev v teku desetih let, kolikor časa naj bi trajal predlagani pakt med štirimi velesilami. Pa tudi če bi prišlo do razpravljanja o reviziji, nadaljuje list, bi se to vršilo na temelju popolne enakopravnosti vseh priizadetih držav in v okviru Društva narodov, locamskega dogovora, Briand-Kelloggovega pakta in po načelu nezatekanja k sili.

Pariz, 3. aprila. AA. Današnji »Petit Journal« komentira zadržanje francoske vlade v vprašanju pakta med štirimi velesilami in med drugim pravi: Zdi se, da sta Daladier in Boncour naklonjena načrtu o sporazumu med štirimi velesilami, ki naj bi skupno proučevale pereče probleme in skušale najti rešitev teh problemov. Stalni stiki med Berlinom, Londonom, Rimom in Parizom — če do njih pride — bi mnogo doprineš k obnovi zaupanja na svetu. V tem pogledu daje Mussolinijev načrt brez dvoma mnogo pozitivnega in ga zato ne bi kazalo odkloniti. Toda mi nimamo pravice, kakor te pravice nima nobena druga skupina držav, da bi sprejeli sklope, ki bi posegali v suverenost drugih držav. Francija ne more in ne sme pretrgati svojih zvez s svojimi zavezniki. Sporazum med štirimi velesilami bi vsekakor pomenil velik korak naprej, če bi se z njim posrečilo odpraviti nesoglasja, ki danes svet razdvajajo. Toda v tem primeru ne bi smelo biti govora o reviziji mirovnih pogodb, zlasti pa bi bilo treba ogniti se vseh postopkov, ki jih ne predvideva pakt DN.

Pariz, 3. aprila. g. Predsednik zunanjega odbora Herriot je imel na zboro-

vanju bivših bojnikov v Lyonu govor o zunanjem položaju, v katerem je glede italijanskega osnutka izjavil med drugim:

»Postopanje, po katerem naj bi malim državam določale usode velesile, je po mojem mnenju imperializem. Pravica samoodločbe narodov je v skladu z načeli francoske revolucije iz leta 1789. Popolnoma drugačna pa je stvar, če zahteva narod sam gotovo izpremembe. Takšno zahtevo bi morali poslušati.«

Natakarica ustrelila natakario

Ljubljana, 3. aprila.

Danes popoldne je ves Zabjak in bližnja okolica razburil nenavaden dogodek: Mlada natakario je ustrelila svojo stanovsko tovarišico in jo zadela tik pod srce.

Ob 12. je bila reševalna postaja pozvana v gostilno »Pri sodčku«, kjer je ležala 12letna natakario Anica Piškurjeva, stanujoča v barakah pri klavnici in pristojna v Trebeljevo.

Reševalni avto je težko ranjeno natakario takoj prepeljal v bolnico. Tam je Piškurjeva izpovedala, da je prišla popoldne v gostilno »Pri sodčku«, kjer je služila tudi natakario Simoničeva. Piškurjeva jo je nekaj vprašala, nakar je Simoničeva segla v bližnji predal, potegnila iz njega samokres in zaklicala: »Če ne boš pri tdi, te počim«. V tistem hipu se je že prida samokres sprožil. Piškurjeva je kriknila in se zgrudila.

Kaj je bilo vzrok temu dejanju, zaenkrat še ni znano. Po oni verziji gre za nesrečo, drugi pa pravijo, da gre najbrž za čim ljubosumnosti in za obračun med obema natakaričama zaradi nekega fanta. Obveščena je bila takoj policijska stražnica v Krakovem. Simoničeva so aretirali in jo sedaj zadržujejo. V predalu so našli dva samokresa. Stanje Piškurjeve je zelo resno.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2315.96—2337.32, Berlin 1366.25—1377.05, Bruselj 800.79 do 804.73, Curth 1108.35—1113.85, London 196.19—197.79, New York ček 5761.59—5744.85, Pariz 226.63—226.75, Praga 170.34—171.20, Tret 293.70—296.19, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.80.

Zmagoslavje ideje Jadranske straže

Mogočna manifestacija za naše morje na XI. glavni skupščini oblastnega odbora JS v Novem mestu

Novo mesto, 2. aprila. Že ves teden se je Novo mesto z najrazličnejšimi prireditvami pripravljalo na glavno skupščino oblastnega odbora JS, ki so dosegle svoj vrhunec v soboto zvečer na prekrasnih in sijajno obiskani akademiji. Razen delegatov oblastnega in krajevnega odbora iz Ljubljane se je akademije udeležilo tudi vse novomeško prebivalstvo, na čelu s svojim županom g. dr. Režekom, zastopniki oblasti in zavodov ter kulturnih društev. Na akademiji je predvsem nastopila v podmladku JS organizirana mladina s petjem, glasbenimi produkcijami in deklamacijami. Pevovodja g. V. Škebe je predstavil svoj izvrstno uvečnjeni gimnazijski mešani zbor, dirigent g. Drago Sproč pa za umetniško popolnost dovesti solistični orkester, ki je tekmoval z orkestrom gimnazijskega podmladka JS pod vodstvom dirigenta g. Vlada Sajeta. Odlični mešani zbor drž. mešanske šole je pod vodstvom g. Karla Štrbenka zapel nekaj lepih narodnih pesmi, gimnazijski mešani zbor je pa pod vodstvom g. Danila Fona uspešno pokazal vso mogočnost naših himen »Budi morje...« in »Na Adrijo«. Gimnazijski podmladek je preizkusno izvajal simbolično tolarstvo v »Vrhovno nad morjem«, a največ uspeha je dosegla deška in deklasična osnovna šola s Pinačtovim govorečim zborom »Mi smo čuvarji«. Po himni JS je predsednik krajevnega odbora g. Pirnat pozdravil goste, ki je bil med njimi tudi glavni tajnik osrednjega odbora JS g. prof. dr. Rubčić, tudi ta najzaslužnejši priložnost za ideje JS se je oglašal s svojo stegovito besedo in dosegel s svojimi izjavami prave čudeže uspeha, da se je ideja JS globoko zadržala v srcu vsakega prisotnega. Njegov planetični govor, čemu ljubimo Jadran, naj bi se razširil do poslednje jugoslovanske kooče! Z največjim občudovanjem je recital g. Jože Peterlin županičev »Na molus, prekrasno je pa tudi zapel član oblastnega odbora in znani ljubljanski konservatorist g. Joža Likovič, ki ga je z največjim razumevanjem spremljala gđ. Edita L. Garjeva, slavna Vilharjeva »Mor narjaj« in nekaj drugih efektivnih pesmi. Po vseskozi serioznem programu je zaslužni predsednik krajevnega odbora JS g. Pirnat spet navduševal občinstvo in se mu zahvalil, nato se je pa razvil najprijetnejša zabava, ki je trajala pozno v noč.

Sprejem pred kolodvorom in pred mestno hišo

Dolenjska metropola je vsa v zastavah in z največjo gostoljubnostjo in častjo sprejela stražarje Jadrana v nedeljo dopoldne že na kolodvoru, kjer je ljubljanski vlak pričakovala velika množica Novo-meščanov, ves podmladek JS, zastopniki oblasti in vseh društev, predvsem pa člani JS s krajevnim odborom JS in predsednikom g. Pirnatom, ki je sprejel goste s kratko tematsko dobrodoščico, za katero se mu je z najprijetnejšimi besedami zahvalil predsednik oblastnega odbora JS podban g. dr. Pirkmajer. Iz Ljubljane je prišel tudi podmladek Tehniške srednje šole pod vodstvom svojih profesorjev, a pri podobnih prireditvah vedno prva »Soda« se je pripeljala z avtobusom. Ko so gostje zasedli luksuzne avtomobile in avtomobile, so se odpravili med vzkičajočim spajirjem Novomeščanov in okolice prebivalstva po prijaznih ulicah, ki so bile vse bogato okrašene z narodnimi zastavami, in pod stavokolom prispeli na Glavni trg pred mestno hišo, kjer so bili vprav triumfalno sprejeti med gromovitimi vzkiči in sviranjem novomeškega godbenega društva.

Pod arkadami ponosne mestne hiše je pričakoval goste župan g. dr. Režek z občinskimi odbori, predsednikom okrožnega sodišča g. dr. Kavčičem, sreskim poglavarjem g. Priderkom Logarjem, primarijem g. dr. Cervinko, zastopnikom prosvetne oblasti direktorjem g. dr. Vagažo, žandarmerijskim poveljnikom g. majorjem Zivkovičem, predsednikom Trgovskega združenja g. Kastelcem, starostom Sokolske župe g. dr. Vasičcem, s pestrim vencem novomeških lepotic in narodnih dam ter s predstavniki vseh ostalih lokalnih oblasti, zavodov in društev. Trem ljubimskim dečkom, mornarikom s čepicami JS se je pridružila mladina vseh šol Novomeške mesta in okolice kot podmladek JS z zastavicami v rokah. Župan vedno nacionalne dolenjske metropole vrednim govorom je pozdravil župan g. dr. Režek zastopnike JS ter predvsem podmladek željo Novomeške mesta, da se jim prej združijo vsa Dolenjska in okolijska v varstvu sinjega Jadrana. S silno navdušenimi besedami je zažigal župan starost Sokola g. dr. Vasič vžigal množice meščanstva in kmečkega prebivalstva k ljubezni in pozitivnosti za naše morje, ki je vitalnega pomena za ves narod in edina rešitev iz sedanjih usodnih in nevarnih časov v srečno in močno bodočnost. Le z najtesnejšim sodelovanjem JS in Sokola bo narod dosegel svoje cilje in premagal vsa ogradna prizadevanja notranjih in zunanjih sovražnikov. Po vihranih odbojavah, ki so se oglašale po vsakem govoru, se je zahvalil predsednik JS g. podban dr. Pirkmajer poudarjajoč tradicionalno zavestnost Novomeške mesta in vse Dolenjske, kjer so se rodili in delovali naši največji možje, a končno je ogovoril tudi mladino, ki naj postane najmočnejša garba pri čuvarstvu našega morja. Po odigrani narodni himni je med največjim navdušenjem množice krenil dolg sprevod iz Sokolskega doma, kjer se je takoj pričela

XI. glavna skupščina oblastnega odbora JS

V lepo okrašeni dvorani je predsednik oblastnega odbora JS podban dr. Pirkmajer otvoril skupščino s pozdravom kralju Aleksandru in pokrovitelju osrednjega slednika Petru, predsedniku osrednjega odbora Tartagiju, banu dravske banovine dr. Marušiču ter vsem prisotnim odličnim zastopnikom javnosti in delegatom. V svojem govoru je omenjal, da šteje JS že nad 100.000 članov in da njih število še vedno raste. Predsednik se je zahvalil še

posebno tajniku g. prof. Marjanoviču za radio predavanja in slovenske vodilje za Dalmacijo, neumornemu predavatelju g. Pirnatu, predsedniku ljubljanskega krajevnega odbora g. Pogačniku, agilnemu tajniku g. dr. Jegliču ter vsem marljivim odbornikom raznih odborov in sekcij.

Smernice bodočega dela

Predsednik se je zahvalil za izvolitev in prečital delovni program:

Na XII. glavni skupščini v Skopju 1932 je bil odoben splošni delovni program, obvezen za vse ogranke JS brez izjeme. Tega programa se bo držal tudi naš OO in ga bo po možnosti izvršil še v onih redkih točkah, v katerih se ni tega storil, vendar smatram za potrebno, da na kratko opredelim podrobni delovni program novega OO za tekoče poslovno leto: 1. Predvsem je treba misliti na nadaljno razširjenje organizacije z ustanovitvijo novih ogrančkov, z organiziranjem podmladkov v čimvečji meri. Le tedaj bo uspešen tudi celotni pokret, če bo vsak posameznik spoznal veliko važnost te organizacije in če bo organizacija imela v prav vsaki občini in na vsaki šoli svoje navdušeno mlade stražarje.

2. OO bo moral voditi računa o tem, da si preskrbi zadosten propagandni material z izdajanjem predvsem poljudnih knjig, brošur itd. in da preskrbi predavateljem nujno potrebni projekcijski aparat, katerega koli vrste, z zadostnim številom slik. Želeli bi bilo v tem oziru, da dobi OO vsaj krajši film o naših obmoških krajih, ako ne bo uspelo dobiti velikega filma IO.

3. Z organiziranjem močnega podmladka JS na Jadranu, kar se more organizirati potome posebne ekonomske finančne službe na ta način, da se bo moral načrt čimprej realizirati. 3. Z organiziranjem ka pa nastopa nadaljna potreba zbiranja sklada dečjega doma JS na Jadranu, kar se more organizirati potome posebne ekonomske finančne čimprej realizirati. 4. Sporedno s tem pa je pokreniti akcijo, da se udomači med srednjoškolo mladino nabiranje izletnega sklada, ki bi omogočil tej mladini vsakoletno vsaj enkratno skupno potovanje na morje. 5. Končno mi je še poudariti namero, pa tudi dolžnost, da se organizirajo jadranski radiu v solah in v prav vseh krajih bodisi radiu v solah in v prav vseh krajih bodisi radiu v solah in v prav vseh krajih bodisi velikih, bodisi malih.

Ob kongresu 1. 1935 razvijemo prapor, za katerega se bodo prodajali žebeljki in zbirali prispevki s prodajo znakov in drugih predmetov, ki jih bo razpečevala predvsem mladina.

Sveda bi bilo še mnogo, mnogo drugih stvari, toda prepuštam vam, da bodočnost, prebrat sem pa, da nam bodo pri izvršitvi tega delovnega programa pomagali vsi ogranke, pa tudi vsak posamezni član, tako, da bo uspeh ob zaključku poslovnega leta popoln.

V tesni zvezi z delovnim programom je tudi proračun OO za tekoče leto, katerega ima skupščina odobriti. Predno se to izvrši, mi dovolite pripomniti, da je proračun sestavljen na podlagi izkustev preteklega poslovnega leta in vsebuje le redne dohodke in redne izdatke. Vnešeni niso torej dohodki započelih ekonomskih finančnih akcij, niti izdatki posebnih investicij ali drugo, ker manjkajo za to vse temeljni podatki.

Novi odbor

Za predsednikom so govorili razni predstavniki, potome pa se je bilo obirno poročilo tajnika g. dr. Jegliča in kratko poročilo blagajnika g. dr. Slokarga z naznanilom, da je ban naklonil JS 6000 Din podpore. Na predlog sreskega poglavarja g. Znidarčiča so bili v odbor izvoljeni za predsednika pomočnik bana g. dr. Pirkmajer, za odbornike pa gg. dr. Ljudevit Böhm, Janjo Brilej, dr. Lavo Čermelj, dr. Ivan Černe, dr. Alojz Gradnik, Tomo Jedrinič, dr. Zeljko Jeglič, Ivan Košnik, Joža Likovič, Josip Mazi, Humbert Marjanovič, dr. Karlo Pirjevec, Viktor Pirnat, Josip Pogačnik, general Dragomir Popović, dr. Ivan Pless, dr. Valentin Rožič, dr. Ivan Škar, dr. Ivan Pintar, Avgust Sedlar, Franc Stupica, polkovnik Kvintilijan Tartaglia in Josip Znidarčič, za člane nadzornega odbora pa dr. Vilko Baltić, Tone Kos, Ivan Orel, dr. I. C. Oblak, dr. Niko Zupančič, Vekoslav Kerševan in dr. Josip Režek.

Zaključek zbora

Sledila je obširna debata o nameranih akcijah JS in soglasno so bili sprejeti predlogi o fuzioniranju obeh oblastnih odborov v nov banovinski odbor ali pa v združitev v skupno banovinsko eksekutivo. Za podmladek se ustanovi posebna sekcija. Člani JS dobe v kratkem dvakrat na leto popust na železnici in ladjah, popust so jim pa dovolili tudi hoteli. Z zahvalo lokalnim čini teljem je predsednik zaključil zbor, ki mu je sledilo skupno kosilo v hotelu Metropol, kjer je bilo izrečenih še več zdravic, po kosilu so pa odšli zborovalci v kmetijsko šolo na Grm, a z večernim vlakom so izredno zadovoljni zapustili gostoljubno dolenjsko metropoko.

Odlikovanje

Ljubljana, 3. aprila. Davi je ban g. dr. Drago Marušič izročil g. Valerijanu Učaku, priporju krizevniškega reda, in g. Alojziju Pavlinu, veterinarskemu inspektorju v pok., red sv. Save III. stopnje. G. prior Učak je bil odlikovan za svoje uspešno delovanje na karitativnem polju, ki je, kakor je odlikovanec poudarjal v svoji zahvali, zadobilo s tem najvišje priznanje, g. inspektor Pavlin pa za zaslug, ki si jih je pridobil kot bivši šef veterinarskega odseka banske uprave.

Na manevrih

Pobočnik: Gospod general, javljam, da zahtevate nekaj nemogočega. Na ta hrib, ki ima 1:3 vzpona, to-dovi ne morejo.

General: Topovi morajo na hrib, čeprav bi bil vzpon 1:1000.

Trije razburljivi prizorčki s ceste Konjček, ki noče peljati. - Sltosti z dvema vinskima bratcema Spopad fantov

Ljubljana, 3. aprila. Na naših cestah je vedno kaj novega. Sicer senzacije na ljubljanskih cestah niso velikega kalibra, vendar so pa dovolj zanimive ter privlačne, da vzbujajo vselej posebno senzacijo ljubljancev in na glaslo kot izraziti filistri, a po krivici, kajti filister bi se ne mogel zanimati tako za vse pojave in bi jih tudi ne opazil. Prizorček s ceste pa ne omenjamo in ne beležimo le zato tako pogosto, temveč tudi zaradi tega, ker se mešani pri raznih prizorčkih pokažejo vedno takšni, kakršni so. In ne smete misliti, da kažejo vedno pomanjkatelne srčne omike ali, da so med njimi sami humoristični talenti. Češče tudi pokažejo, da so plemeniti in kritični.

V soboto se je zopet nabralo teh naših preljubih meščanov v Levstikovi ulici, kjer je navadno malo prometa. Na cesti se je ukvarjal z vinskimi konjčkami, ki ni hotel vleči, čeprav voz ni bil obložen baš preveč na pogled. Voz je bil nekoliko manjši in obložen z drvmi z neke žage. Voznik je zobantl nad nepokorno živaljo ter vihtel bič nad njo, vendar se pa ne more reči, da je mučil konja. Toda meščani imajo srca za živali, pa so se takoj potegnili za uboge konjčke. Začeli so poučevati voznika, da se tako ne ravna s živalmi. Voznik, ki je bil seveda že precej razburjen zaradi konjčkove trme, se je razlezel še bolj ob moralnih naukih usmiljenih meščanov. Dejal je, da jih nič ne briga, kaj počne in da sam ve najbolje, koliko lahko vleče njegov konj.

In še bolj intenzivno je začel pogovarjati strajkačevskega konjčka, ki pa ni hotel potegniti nalašč kot da razume proteste svojih zagovornikov. Meščani so začeli groziti, da bodo poklicali stražnika, če voznik ne bo pustil konja. V javno debato, ali konj lahko vleče ali ne, so se medtem še vmešali ljudje z dežele, ki so se tudi nenadno zbrali na pozorišču. Potegnili so z voznikom ter trdili, da konj noče vleči ter da bi ga bilo treba podžgati s bičem. Meščani so pa odgovarjali, da bi bilo treba pretepeti vse, ki silijo konja vleči. Nastala je prava besedna bitka, ki je že zavzela vulgarnost parlamentarne oblike.

Končno je voznik vendar premaknil konja, ko so se nekateri meščani že odpravili po stražnika. Pristopil je delavec ter se krepko uprl v voz. Voznik je pa godrnjal, da bi meščani raje pomagali potisniti voz, če so že tako usmiljeni, namestu, da strasajo jezike. Zadnje besedo so pa vseeno hoteli imeti meščani. Eden je dejal, da tako sestradan konj ne more vleči in da je tako mršav, da bi lahko kjerkoli nanj obesil klobut. Voznik je odgovoril, naj bi vsaj patrolirali poredni stražniki.

Kajti bolj rejenega konja sploh ni. Kot videti, je zadevica povsem vsakdanja, vendar je pa izredno razburlila meščane in se je na pozorišču zbralo najmanj 50 ljudi v nekaj minutah. Drugi prizorček se je pa odigral tako hitro, tudi v soboto popoldne, na Dvornem nasipu, da se meščani niso utegnili niti zbrati. Stražnik se je ukvarjal z dvema mlajšima vinskima bratcema, ki sta se sprla iz poslovnih razlogov. Eden je sitnil, da ga je drugi opeharil za sukunj in kapo. Drugi je pa bil strahovito ogorčen in je v prčo stražnika slekkel modro delavsko bluzo ter jo vehementno vrgel s kape vred v največjo lužo, čes, da mu ne more živ krst ničesar očitati. Svoje trditve je podkrepil še s celim rožnim vencem kletvic. Dočim je drugi odšel s stražnikom v živahen razgovor, je drugi ožemal mokro kapo, meščani so pa nekaj časa bežali za prvima.

V soboto zvečer po 9. uri je bil pa tretji prizor v Prešernovi ulici, kjer se je spopadla skupina delavcev in se pretepavala, dokler ni prišel stražnik, ki je enega odpeljal. Mislimo smo, da je sedaj konec borbe, toda ne. Močnejši je začel udrihati na vso moč po glavi svojega nasprotnika, da ga je obšla kri. Gledalec se je polotilo razburjenje in so prišli napadalci ter ga gnali proti pošti, da bi ga izročili policiji. Prišel je res stražnik, ki je med tem časom že oddal prvega pretepača. Pustili so napadalca strazniku, ki pa ga ni prijel, temveč je rekel, da ga že pozna in se oziral po drugih pretepačih, menda da bi jih spoznal. Napadalec se je ponovno zakadil v nasprotnika, ter divje mlatil po njh. Množice se je polotilo upravičeno razburjenje, saj bi lahko vidno podvignji pretepača koga pobil. Zato so se pa čule glasne prošnje na naslov stražnika, naj vendar prime in odpelje napadalca. Gledalec je bilo vse polno in med njimi tudi dva častnika, ki sta se tudi razburila. Stražnik je končno pustil ostale in odpeljal napadalca na policijo. Eden izmed napadenih je močno krvaveč po glavi, drugemu je curčjala kri le iz ust.

Priporočljivo bi bilo, da bi imela policija kje v bližini pošte posebno stražnico, saj je znano, da je oas v neposredni bližini pošte večkrat potrebna pomoč, ki pa ne zadostuje samo v osebi enega redarja.

Od sobote na nedeljo bi bilo dobro, da ostanejo straže na ulicah kakor podnevi, saj je čas je navadno na ulicah vse polno razgrajevcev. Če pa ne ravno zastražene ulice, kakor podnevi, naj bi vsaj patrolirali poredni stražniki.

OPERA

Začetek ob 20.
Ponedeljek, 3. aprila: Zaprt.
Torek, 4. aprila: Zaprt.
Sreda, 5. aprila: Kostana. Red Sreda.
Četrtek, 6. aprila: Pri treh mladenkah. Red B.

Abonenti reda sreda imajo svojo predstavo ta teden v operi. Vprizori se brezdomna najboljša jugoslovanska opera Kostana.

V četrtek dne 6. t. m. se vprizori v običajni zasedbi opereta Pri treh mladenkah za red B.

Parsifal v naši operi. Prihodnji teden bo premijera Wagnerjeve opere Parsifal pod taktirko ravnatelja Mirka Polića. Posamezne glavne vloge so zasedene: Kundry poje ga. Vilma Thierry-Kavénikova, Parsifal Marček, Amofortasa g. Primožič, Gurnemansa g. Betetto in Klingsora g. Marjan Vprizoritev Parsifala v Ljubljani pomeni glasbeni dogodek prvega reda.

Iz belokranjske torbe

»Slovenec« se je prikupil jajčaricam. Križ božji, »Narode« ni samo brezversken, temveč tudi protijajčarski. Te dni so se vozili metliški gospod po železnici, pa so videli na lastne ušese in slišali na lastne oči nekam jako glasne ženske, ki jim je bila kar naprej v uših tožba čez »Narode«, da jim je skvaril vso jajčno kupčijo. Jaj, ubogi »Narode«, ki ga bodo tožili vsi piščanci, kar bi se jih bilo zvalilo iz skvarjenih jajc! To bo pravih stroškov! Pa so se bodoči piščanci v srce zasmišili metliškemu gospodu — gospod že vedo, zakaj baš piščanci — in so povedali vsej naši javnosti od Triglava do Soluna, da je bilo »Narodovo« poročilo o jajcih docela pogrešno. Baš pravočasno so se prišli v našo stremčo javnost z razodetjem, da so jajca sedaj od 0.35 do 0.45 Din za komad. Ceneje da se nikjer ne kupijo. Pet jih je torej za 2 Din, le »Narode« jih je mordal kje od Zlate dobi 5 za en dinar. Metliški gospod so po pošten plačnik, ki se na jajčno kupčijo razumejo in odrinejo za 5 jajc dva dinarja, ker niso v srečnem položaju, kakor »Narode«, da bi imeli jajčno žlahto in bi jih dobili za en sam dinar kar pet. In še nobene dake niso našli v nobenem jajcu, ker jih plačujejo pošteno, namreč jajca, a dlake v njih dobivajo za namerček.

In če bi ne bili pravočasno stopili pred javnost s tem epohalnim jajčnim razodetjem, bi bila letos jajčna kupčija v Beli Krajini ne samo zmedena, temveč sploh ugobjljena. Pomislite vendar, velika noč je pred durni, pa bi ostala vsa Bela Krajina brez pisane. Pol Ljubljane je bilo večeraj zgodaj jutraj pripravljene, da bi se s kosarjem odpravila s posebnim vlakom v Belo Krajino in kupila vsa jajca do zadnjega, sveda po 5 za en dinar. Pa je prišlo v zadnjem hipu veliko razodetje metliškega gospoda in je bila tako jajčna katastrofa od Bele Krajine srečno odvrnjena. Prerane smrti rešenji bodoči piščanci so se pa v svojem in v imenu ogroženih »kurjih britofov« obrnili na »Slovenca«, ki so njegova poročila o jajčnih zadevah vedno resnična, in je povedal tudi tokrat resnico. Čast in slava mu!

Čast in slava pa tudi metliškemu gospodu, ki se tako živo zanimajo za jajčno kupčijo in tako vestno prebirajo »Narode«. Tako vnet čitatelji so nam vedno dobrodošli. Kaj pa pohujšanje in greh, gospod? Ali se ga nič ne bojite? Pazite, da ne zbeži križ iz hiše.

Tistemu, ki je tudi v »Slovenca« zagodel nekaj o zakupu tujske prometnega vprašanja, pa za enkrat samo tole v album: Starost človeka ne more obvarovati pred nemnostjo in brade še ni dokaz močnejši, pa naj bo še tako imenitno pristižena.

Beležnica

Koledar.

Danes: Ponedeljek, 3. marca katoličani: Rihard, Abundij, pravoslavni 21. marca. Današnje prireditve.
Kino Matica: Spionka E 3.
Kino Ideal: Mayer & Comp.
Kino Dvor: Donavski valček.
ZKD: Shanghai Rixprece ob 14. 15 v kinu Matici.
Kino šiška: Ena noč v Monte Caru ob 20.
Francoski institut v Ljubljani predava: ne franc. literanega kritika g. Léon Pierre Quint o Andreu Gideu ob 21. v društvenih storih.
Koncert Glasbene Matice ljubljanske ob 20 v Unionu.

Dežurne lekarne.

Danes: Bahovec, Kongresni trg 12, Hočvar Ljubljana VII., Celovška cesta 34 in Ustar, Sv. Petra cesta 75.

Izpod sita

in rešeta

Odkar imamo brezposelne, so izginiti poklicni berači. Kaj jih je pregnalo in kam so se zatekli, je težko povedati. Morda živijo zdaj od rent. Naj bo kakorkoli, ni jih več, celo ob petkih ne, ko jih je bilo največ. Zato je pa tem več brezposelnih in so nekateri po hišah že kar abonirani — ta tu na obed, oni tam na večerjo. In bog ne daj, da bi kdo brezposelnega zamenjal z beračem. Ne, to je čisto posebna kategorija državljanov s ponosom, s pretenzijami. To takoj spoznaš po njihovem nastopu. Že zvonce zapoje drugače, nekam izvivajoče, pretče.

No, pa se je pripetilo oni dan neke v mestu, da je zvonec v stanovanju neke stranke izvivajoče zapel. Domača gospodinja je hitela k vratom in pogledala skozi linico. Mlad, lepo oblečen mladenič je stal zunaj. Mislija je, da vidi pred seboj gosta, pa je odprla vrata in vprašala, koga je prišel obiskat. Ko je pa zastihala, da ima opraviti z brezposelnim, je zaprla vrata in se vrnila v sobo. Kmalu je pa zvonec znova in z vso odločnostjo zapel. Gospodinja je morala zopet k vratom. Zunaj isti mladenič.

— Kaj ne bo nič, se je začel vse prej kot proseč glas.

— Ne, nič ne bo, — je odgovorila gospodinja.

— No, to bi bilo pa lahko že prej povedati, — je zagodrnjal brezposelni in odšel.

Kronika dveh dni

Ljubljana, 3. aprila.

Sobota in nedelja sta potekli v Ljubljani in okolici precej burno. Prvega je bilo, pa je nekateri tiščali denar v žepu in so si ga zato privoščili znatno čez mero. V zgodnjih nedeljskih urah so kotovratili številni ponočnjaki domov, majale so se pijane postavice in na široko merile ceste. Preveč kapilnice je nekaterim razvnelo domišljijo in so kričali po mesu tako, kakor bi bilo pod Ljubljano njihove, drugi so bili pa prepričani, da je pravica na njihovi strani in so to skušali tudi uveljaviti s pestjo. Na večjih krajih so nastale rabuke, katerih rezultat je bil ta, da je več ponočnjakov prenočevalo na pričinah v policijskih zaporih, nekateri so pa, čeprav neradi, podprli ubožni sklad mestne občine.

V soboto je kmalu po polnoči nastal hud pretep v Prešernovi ulici, med katerim je nekdo snil 23 letnega snažica Čevljev Miho Sršena iz Kladezne ulice z nožem v glavo in ga resneje poškolodval. Sršena so morali prenesti v bolnico.

Se hujši spopad je pa nastal snovi v Dobrujah, kjer jo je v Anžičovi gostilni skupaj 32 letni delavec Bernard Smrekar. Med pinci je nastal hud prepir, nenadoma se je pa zapodil v Smrekarja bojevnik Dalmatince in ga z nožem snil globoko v prsa in v roko. Smrekarja so prepeljali v bolnico. Kakor nam poročajo, je njegova poškodba zelo resna, vendar zdravniki upajo, da mu bodo rešili življenje. V Posredni, srez Šmarje pri Jelšah, je večeraj neki Ivan Kovač napadel posmetnikovega sina Franca Bračuna in ga poškolodval na levem očesu. Tudi tega so morali prepeljati v bolnico.

Krošnjar Ivan B. je že dolgo brez služka. Potikal se je po mestu in okolici in ugibal, kako bi prišel do denarja. Iznajdljiv kot je, je prišel kmalu na originalno misel. Kupil je več prstanov iz medenine in jih z originalnim trikom znal dobro vnovčiti. Sel je po poti pred kako žensko, se nenadoma sklonil in v naslednjem hipu pobral prstan ter ga z zanimanjem ogledoval. Če je ženska to opazila, je Ivan dejal: »Gospa, ali ga kupite? Kaj bo meni, za tri kovače ga dam.« Tako se mu je posrečilo premočiti več žensk, ki jim je ničvredne prstane naprtil za drag denar. Polica bi ga Ivana izgnala iz Ljubljane v pristojno občino.

Okrožno sodišče v Celju je poslalo ljubljanski policiji dopis, da je bil zaradi tatvine v Sevnici nedavno aretirani neki Anton Afric, ki so pri njem zaplenili več dragocenih predmetov, katerih lastniki so neznani. Med drugim so našli pri njem novo usnjato denarnico, nove kožnate rokavice, v katerih je imel skrit zlat prstan in poročni prstan, dalje zlato damsko zapescico, zlato damsko uro, srebrni uhan, dva žepna noža, zrcalo in rezilo za brivski aparat. Lastniki naj se javijo!

Pred sodiščem.

Sodnik: Ali lahko prisežete, da ste rožitelju plačali?

Obtoženec: Najbrž bi lahko prisegel.

— Najbrž se ne more prisegati. Prisegli morate, da ste plačali, ali pa da niste plačali.

— Torej pa prisežem: Plačal sem, ali pa nisem plačal.

Največja senzacija za Ljubljano bo gostovanje kra-
lja vseh pevcev, najslavnejšega svetovnega basista

FJODORA ŠALJAPINA

v filmski umetnini »DON QUICHOTTE«

Dnevne vesti

Imenovanje v naši vojski. Za vršila dolžnosti pomočnika načelnika štaba po-
veljstva savske divizijske oblasti je ime-
novan pehotni major za generalštabne po-
se Zvonimir Zupančič, za vršila dolžnosti
načelnika štaba poveljstva kopenske divi-
zijske oblasti pa pehotni podpolkovnik za
generalštabne pose Vladimir Koler, v čin
kapetana I. stopnje je napredoval kapetan
II. stopnje Otmir Sever.

Popis živine in prevoznih sredstev.
Na podlagi člena 243. zakona o ustroju
vojske in pomorice se vsi v območju
dravske divizije v času od 15. maja do 15.
julija popis živine in prevoznih sredstev.
Popis izvrše po vsej državi v to svrhu do-
ločene vojaške komisije na enak način, ka-
kor leta 1926. Živina in prevozna sredstva
ne bodo žigosana. Vse podobnosti glede
popisa bodo se pravočasno objavljene. Po-
novno opozarjamo, da je to običajen po-
pis, kakor ga vsi vojaški oblasti v smi-
slu zakona ter je dolžnost vseh, da se od-
zovejo tozadevnemu pozivu prostovoljno in
točno ob določenem času. Župan in mestni
načelniki; dr. Dinko Puc, l. r.

Plemenska živina se kupuje samo v
državi. V Zagrebških »Novostih« je 20. mar-
ca izšla vest, da bo kmetijsko ministrstvo
sporočeno za bankami upravami v svrhu
pospeševanja živinoraje se je v naši državi
ustanovilo veliko število živinorajskih so-
selekcijskih združenj, ki izbirajo plemensko ži-
vino po poreklu in vrednosti; zato v tej
smerni naša živinorajstva dobro napreduje. Isti
zakon določa tudi nagrade za najboljšo ži-
vinorajo; nagrade so namenjene v prvi vrsti
za živino domače vzreje, nikakor pa ne za
inozemsko živino. Zato ni odna vest za
zagrebških »Novostih«, da bo posebna komisija
strokovnjakov iz banovin in iz kmetijskega
ministrstva šel ta mesec nakupila ži-
vino v inozemstvu. Ta nabava živine ne bo,
kakor dozdaj, izvršila v prvi vrsti pri do-
mačih živinorajskih organizacijah in sicer
za živinorajске selekcijske združenja držav
ne in banovinske ustanove. Proroka, ki je
v soboto stopil v veljavo, določa, da se
morajo potrebne količine te živine kupiti
pri nas doma. Prav tako obstoji tudi želja
urejevanja izvoza živine pri nas urad
za nadzorstvo nad izvozom živine, ki z uspe-
hom išče vedno novih tržišč za prodajo ži-
vine v inozemstvu.

Plenišna seja Zbornice za TOI. Zbor-
nica za TOI v Ljubljani bo imela v petek
7. t. m. ob 8.30 v svoji dvorani javno plen-
išno sejo z naslednjim dnevnim redom:
Poročilo o delovanju zbornice v prvem tro-
mesečju, razprava in sklepanje o zborni-
nem statusu, računski zaključek zbornice
za leto 1932 in poročilo računskih pregle-
dovalcev, noveli zakonov o prisilni po-
ravnavi izven konkurence, praksa izvajanja
zakona o inspekciji dela glede na sedanja
položaj obrtništva, aktualna načela vpra-
šanja davčne politike in davčne prakse in
samostojni predlogi zborničnih članov.

Ustanovitve Zveze knjigarnarjev
Jugoslavije. V soboto in večeraj so zboru-
vali v Zagrebu knjigarnarji, ki so sklenili
ustanoviti zvezo knjigarnarjev Jugoslavije
s sedežem v Beogradu.

Iz državne službe. Za višjega pri-
stava ministrstva socialne politike in na-
rodnega zdravja je imenovan Janko Švaj-
ger.

Železničarji vstopajo v Jadransko
stražo. V Splitu so ustanovili železničarji
svojo sekcijo krajevnega odbora JS in pri-
stopilo je takoj 300 železničarjev. Za pred-
sednika sekcije je bil izvoljen postajna-
čnik Josip Vidmar.

Il. kongres dijaške Male antante bo
otvorjen 27. t. m. na beograjski univerzi.
Finančni zakon za leto 1933-34. V
»Slovenskih Novinah« št. 74 z dne 1. aprila
je objavljen prvi del finančnega zakona
za leto 1933-34.

Dobave. Direkcija državnega rud-
nika Velenje sprejema do 12. t. m. ponud-
be glede dobave 1500 kg čistega bencina;
do 19. t. m. pa glede dobave 450 kub. me-
trov janskega lesa. Dne 5. t. m. se bo vršila
pri komandi 39. pešpolka v Celju licitacija
glede dobave 2500 kg svinjske masti, 1000
kilogramov olja, 185 kg kave, 65 kg ciko-
rije, 25 kg čaja. Oglasa sta na vpogled v
pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

Nekaj gorških lisic je ostalo še ne-
prodanih od družbe »Divje koze«, ki se je
vršila pretekli teden na ljubljanskem ve-
lesejmu. Krizno je lepo, po ugodnih cenah.
Naše dame naj ne zamude te ugodne pri-
like, da si nabavijo lepe boe. Blago se ogle-
da na ljubljanskem velesejmu.

Nov grob. Dolga, težka bolezen je
zahtevala davi življenje mlađe, simpatične
in nadarjene ljubljanske dijakinje grč. Ml-
ke Perko. K večnemu počitku jo spre-
mijo žalujoči svoji in solska mladina, med
katere je bila zelo priljubljena. V sredo ob
15. iz hiše žalosti, Jernejeva cesta 7. Bodi
ji lahka zemlja, težko prizadetim svojcem
naše iskreno sožalje!

Vreme. Vremenska napoved pravi,
da bo spremenljivo vreme. Večraj je v
Skopju deževalo, v Dalmaciji je bilo le-
po, drugod pa večnoma oblačno. Najvišja
temperatura je znašala v Ljubljani 12,5
v Mariboru 12,4, iz drugih krajev pa ni
poročila o temperaturi. Davi je kazal bar-
ometer v Ljubljani 767, temperatura je
znašala 1 stopnjo.

S sekro nad moža. Večraj zjutraj
se je javila v Zagrebu na policijski Anasta-
zija Horvat čes. da je s sekro ubila mo-
ža. Res je zadala moža s sekro osem ran
na glavi, potem je pa legla k njemu, mi-
sleč, da je mrtev. Težko ranjenega moža
so prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo,
ženo so pa pridržali v zaporu in jo po-
slijejo najbrž ne opazovalnico, ker vse ka-
že, da se ji je zmešalo.

Samomur zagrebškega redarja. Vče-
raj zjutraj se je ustrelil v Zagrebu s pu-
ško redar Peter Hrženjak. Zapustil ni pu-
ščenega pisma in tako je vzel tajno svojega
obupa s seboj v grob.

Poročnica, ki šteje skupaj 150 let.
V Križevcih sta se vzela te dni delavec
Stjepan Pečar, star 77 let, in služkinja Ve-
ronika Matič, stara 73 let.

Kdor hoče zadržati in svet ostati naj
popije en do dvakrat na teden pred zajtr-
kom kozarec naravnega »Franz Josefovega
grenčice«. Zdravniška poročila iz bolniš-
nične svetočijo, da radi pijejo »Franz Jo-
sefovo« vodo zlasti bolniki na črevesju,
ledvicah, jetrih in žolču, ker brez nepri-
jetnih občutkov in posledic promptno od-
vaja. »Franz Josefova« grenčica se dobi
v vseh lekarnah, drogerijah in specerijs-
kih trgovinah.

Iz Ljubljane

Novi železniški direktor prevzel
posle. Davi je nova železniški direktor
Ljubljanske direkcije g. Josip Čugmus p-
vel svoje posle. Dopolndne je sprejel na-
čelnike vseh odsekov, s katerimi je imel
kratek razgovor. V soboto zvečer je pa
pridobil železniško osebo ljubljanske di-
rekcije svojemu dosedanjemu šefu g. inž.
Maksu Klodiču, ki odhaja na novo službeno
mesto v Subotico. Pristihel poslovilni večer
z željo, da bi na novem službenem mestu
tako uspešno deloval kakor v Ljubljani in
procvit železnice.

Primerne otroško igrišče za sport-
ne igre nastane na levi strani Latterman-
novega dvorane, kjer je bilo doslej sploš-
no in edino javno otroško igrišče. Teren je
tu zelo moker, skoraj močvirnat, in se po-
časno ugreza. Lani je mestno vrhovstvo
dobilo več zemlje, izkopane na Dukičevih
stavbiščih ob Gajevi ulici. Zadnje dni so
zravnali z materialom tla otroškega igri-
šča ter jih precej dvignili, prihodnje dni pa
se zasejejo travo, da bodo otroci imeli že
čez dober mesec vabljivo igrišče. Kmalu
bodo tudi končali otroško igrišče, ki so ga
začeli delati jeseni po prof. Plečnikovih
načrtih.

Čidna prašek je boljše

Komedijanti se se vedno selijo s
svojimi vozovi in vrtljaki. Zdaj so prija-
rali zopet v Tivoliju, kjer čakajo da dobe
primeren prostor. Najraje bi seveda ostali
v Tivoliju; najbrž se bodo usidrali na vele-
sejmskem veseliščnem prostoru, tam, kjer
je stal paviljon stalne higijske razsta-
ve. Seveda je takšna ropotija bolj ali
manj povsod napoti.

Novi odbor »Jadrana«. Na XVII.
rednem obnem zboru je JNAD Jadran iz-
volil naslednji odbor: predsednik Uršič An-
drej, cand. iur., podpredsednik I. Bidovec Sta-
ne, cand. iur., podpredsednik II. Roth Matija,
cand. ing., tajnik I. Drovnik Dore, stud.
phil., tajnik II. Tonin France, cand. phil.,
tajnik III. Pracek Josip, stud. mont., bla-
gajnik Preinfalk Anton, stud. phil., knjiž-
ničar I. Frantur Vlado, cand. iur., knjiž-
ničar II. Skala Hugo, tud. iur., gospodar
Lah Edvard, tud. tehn., čitalničar
Bradač Franjo, stud. iur., arhivar Črnigaj
Vlado, stud. iur., načelniki sekcij: kulturno-
znanstvena Skala Hugo, stud. iur., so-
cialno-gospodarska Verbič Dušan, stud. iur.,
ženska Jenko Milica, šahovska Preinfalk
Anton, stud. phil., sprotna To-
mažič Mile cand. iur., zabavna Roth Matija,
Marjan, stud. iur., zabavna Roth Matija,
cand. iur., Revizorji: Iskra Vekoslav, stud.
iur., Ekar Dušan, cand. mont., Hiter Boles-
lav, stud. iur.

Občinstvo opozarjamo na velik
koncert Glasbene Matice, ki bo drevi v
unionski dvorani s pričetkom točno ob 20.
Vstopnice se dobe popoldne še v Matični
knjigarni na Kongresnem trgu, od 19. ure
naprej pa v veži unionske dvorane.

ASK Primorje. Napovedani spre-
jem nogometašev, ki bi se morali vrniti
ob 9. zvečer iz Sarajeva, odpade, ker je
prišlo moštvo že ob 14.

Madinski odsek Sokola I. vabi star-
še dece in naraščajo na rodiljski se-
stank, ki se bo vršil drevi ob 20. na Ta-
boru. Starši, udeležite se polnoštevino te-
ga sestanka, katerega namen je, navezati
se ožje stike med starši teledašče mladi-
ne in vaditelji, oziroma mladinskih odse-
kom.

Hermesova kolesarska sekcija vabi
vse svoje odbornike, da se sigurno udele-
že seje, ki se vrši danes ob 20. pri Belču.
Posebno se pozivajo: Erlich, Šernec, Pro-
dan.

Sokolsko društvo Ljubljana - šiška
vabi vse starejše teledašče - željne člane
na sestank, ker se bo vršil dne 5. t. m. ob
8. v Sokolskem domu - odborova soba.
Dnevni red: določitev teledašče urnika.

Izginila je 9-letna deklica, ki ima
že kar nekakšno bolezen za potepanje. Že
nešteto krat se je odšla potepat, ko bi se
morala vrniti iz šole domov. Po več dni je
ni bilo na spregled. Roditelja sta jo iskala
po vsem mestu in pri vseh znanih - a za-
mam. Vendar so jo vselej po nekaj dnevih
opazili znanci na cesti, navadno zelo blizo
in umazano, pa tudi sostradano. Zakaj
se je odšla potepat, ni nikdar mogla pove-
dati, pa tudi roditelja nista mogla ugo-
viti. V sredo je zopet izginila, ko se je vra-
čala iz šole. Mati je storila vse, kar je mo-
gla, a hčerke ni mogla najti do danes. Zelo
jo skrbi, kaj je z otrokom, zato nas je po-
prosila, da bi opozorili meščane na njo.
Kajti nedvomno se potepa v mestu kot se je
vselej. Dekleto je prebrisano ter zna že
imeinitno lagati, da ljudje ne morejo takoj
spoznati, da se potepa. Občleno je v rjav
plašč, s seboj ima najbrž še vedno šolske
knjige, ker je pobegnilo z njimi, rasti je
normalne za svojo starost (9 let), ostrize-
ni na dočo frizuro, kostanjevele se ima po-
česane po čelu. Deklica tudi neče povedati
svojega imena - ime ji je Dragica. Kdor bi
kaj zvedel o nji, naj javi policiji, odno-
so naj zvepa odrede na policijo, da jo bodo
poslali k roditelja, ki sta v velikih skrbih.

—lj Predavanje o Bušmanih in prebival-
cih Ovambo v Južni Afriki. Prirodnonan-
stveni sekciji MD za Slovenjo se je, kakor
sno že opozorili, posrečilo pridobiti g. dr.
Lebzelterja z Dunaja za eno samo zani-
mivo predavanje o njegovem dvletnem
bivanju med domačini južnoafriške pu-
ščave Kalahari. G. predavatelj se je mudil
na tej zanimivi ekspediciji v letih 1926—
1928 in je študiral posebno razna plemen-
na Bušmancev v severozapadni Kalahari
ter prebivalce dežele Ovambo. Živel je s
temi domačini: več mesecev skupno, tako
da se je prvič posrečilo seznaniti se po-
bližje z njihovimi šegami in mitološkimi
okoli 100 diapozitivov, ki bodo prav na-
zorno pokazali ne le ljudi, marveč tudi
vse pokrajino, njeno piščo rastlinstvo in
živali. To predavanje se bo vršilo v veliki
dvorani Uniona in se bo vabljeni najbrž
sloji. Vstopnina je to pot zaradi kritja
večjih stroškov nekoliko višja, namreč se-
deži so po 10 in 6 Din, stojišča pa po 3
Din.

—lj Bluze, damsko perilo, terčice, tr-
pežne nogavice in rokavice. Vam nudi v
najboljši izbiri trdnika Milos Karničnik.
Stari trg 8.

—lj Danes ob 1/3 popoldne zadnja
predstava »Sanghai Expressa« v Elitnem
kinu Matič. ZKD opozarja vse svoje
prijatelje, ki si še niso ogledali lepega
Sternbergovega filma »Sanghai Expressa«,
da se vrši zadnja predstava tega prekras-
nega filma danes ob 14.15 uri v Elitnem
kinu Matič. Ta film z Marleno Dietrich-
ovo v glavni vlogi zasluži vso pozornost.

8 DNI KOLINSKE VODE!

Vse vrste kot:

chypre, roža, ruska, vijolice, fran-
coska, gardenia itd.

1/4 litra	Din 12.—
1/2 "	" 14.—
3/4 "	" 16.—

Drogerija GREGORIC
Ljubljana, Prešernova 5.

Iz Trbovelj

—Praznovanje pri rudniku: Rudnik
danes praznuje, jutri bo pa obratoval.
Kako bo naslednje dni delavstvo delalo,
se zaenkrat še ne ve, ker pogajanja glede
nove dobavne pogodbe med TPD in dr-
žavno železnico še niso zaključena.

—Sodniški uradni dan: Jutri bo v
Trbovljah v uradnem poslopiju sodniški
uradni dan sreskega sodišča v Laškem.

—Cesta Trbovlje-Savinjska dolina.
Radi pomanjkanja kredita so bila lanko
jesen dela na razširjenju ceste Trbovlje—
Podmeja—Matijska Reka—Latkovavas—Sv.
Jurij ob Taboru ustavljena. Rekonstruk-
cijska dela, ki jih je vodil banovinski
gradbeni inženjer g. Fink pod nadzor-
stvom zastopnikov okrajnega cestnega
odbora, so napredovala že do Križa na
prelazu v Savinjsko dolino. Ker je prebiva-
lstvo Savinjske doline jako zainteresirano
na dobri cesti zvezi z rudarskimi
revirji, kamor prodala svoje proizvode, je
več občin Savinjske doline zaprosilo, da
bi se započela dela na rekonstrukciji te
ceste nadaljevala. Ker je prošnjo teh ob-
čin podprl tudi sreski cestni odbor v La-
škem, je banska uprava razpisala za jutri
komisijski ogled v pošteve prihajajočih
tras in terena. Predvsem naj bi se prelo-
žili klanec pri Mariji Reki v tiru banovins-
ke ceste II. reda Latkovavas—Matijska Re-
ka—Trbovlje. Sestanek komisije bo jutri
ob 10.30 na prelazu pri Podmeji. Prvi dan
se bo proučila trasa Podmeja. Sv. Jurij
ob Taboru, drugi dan pa trasa Latkovava-
vas—Podmeja. H komisiji so vabljene ob-
čine Sv. Jurij ob Taboru, Vransko, Sv. Je-
ronim, Prekopa, Braslovče, Gornjsko, Sv.
Pavel pri Preboidu, Marija Reka in Tr-
bovlje.

Iz Celja

—Gostovanje ljubljanske drame v Ce-
lju. Ljubljanska drama bo gostovala sredi
aprila v mestnem gledališču v Celju z zna-
no komedijo Barryja Connersa »Roksis«.
Gostovanje se bo vršilo le če bo do 8. t. m.
v predprodaji v knjigarni K. Gorčičarja
dvode prodanih dovolj vstopnic.

—Obisk tujevc. V marcu je obiskalo
Celje 716 tujevc (napram 549 v februar-
ju), in sicer 564 Jugoslovenov in 162 ino-
zemcev, med temi 23 Nemcev, 16 Čehoslo-
vakov, 12 Italijanov, 7 Rusov ter po 1 Bol-
gar, Poljak, Rumun, Madžar, Grk in Al-
banec.

—Umrljivost v Celju. V marcu je
umrlo v Celju 30 oseb, in sicer 6 v mestu
in 24 v javni bolnici.

—Iz politične uprave službe. G. dr.
Ivan Vidmar, doslej sreski načelnik v Ra-
dovljici, je prevzel 1. t. m. mesto sreskega
načelnika v Celju. Za sreskega podna-
čelnika v Celju je imenovan g. Svetina,
sreski podnačelnik v Laškem.

—SK Atletik Celje:SK Laško 8:1
(3:1). V nedeljo 2. t. m. je bila v Celju
otvorena pomladanska nogometna prven-
stvena sezona. Ob 15 se je pričela na
sportnem igrišču pri »Skalni kleti« prven-
stvena tekma med celjskimi Atletiki in
SK Laškem. Ob 15.15 je sodnik prekinil v
počastenje spomina pokojnega člana SK
Atletik urednika »Deutsche Zeitung« gosp.
Franca Schauerja, tekmo za eno minuto.
Igra je bila v prvem polčasu izenačena, v
drugem polčasu pa so bili Atletiki v znat-
ni premoči. Tekma ni bila posebno zani-
miva, na obeh straneh je manjkalo kombi-
nacije in tehnične izvežbanosti. Moštvo
SK Laškega, katerega najboljši mož je bil
vratar, je v drugem času zelo popustilo.
Tekmi je prisostvovalo okrog 250 gledal-
cev. Sodnik g. Janežič je sodil precej po-
viršno. Eden gol za Atletike je padel iz 30.
in 45. minuti prvega ter v 21., 24., 26.,
28. in 35. minuti drugega polčasa, častni
gol za SK Laško pa v 40. minuti prvega
polčasa. Koti 8:3 za Atletike.

Tudi pletilcem prede trda

Letna skupščina Združenja pletilcev dravske banovine
Želje in zahteve naših pletilcev

Ljubljana, 3. aprila.
Večraj dopoldne se je vršila v Trgov-
skem domu druga letna skupščina Združenja
pletilcev dravske banovine. Predsednik g.
Franz je po pozdravu navzočih poročal
o delovanju organizacije v minulem letu,
poudarjajoč, da je nastal splošen zastoj
tudi v tej stroki. Kapaciteta je bila izrab-
ljena samo za 35 do 40 odst. in je večina
pletilcev delala v svojo izgubo. Na eni
strani zastoj, na drugi pa naraščanje jav-
nih dejavov — vse to nas navdaja s skrbi-
jo pri pogledu v bodočnost. Predsednik je
obširno govoril o davkih in naglašal, da
je odbor pokrenil akcijo pri finančni di-
rekciji glede omiljenja davkov oziroma
uravnovešanja z dohodki, ki jih imajo plet-
ilci. Ostro je nastopil tudi proti šumars-
stvu ter navajal, da posebno v pletilni
stroki bujno cvete. Temu je vzrok neor-
ganiziranost pletilcev. Govornik apelira
na oblasti, naj najstrožje nastopajo proti
šumarsstvu. Nato je poročal o internem
poslovanju združenja, o pravilih, ki so bila
potrjena, o sklepanju učenih pogodb, izda-
ljanju spričeval o delavskih knjižic in se
zahvalil Zbornici za TOI za njeno prizade-
vanje ublažiti težak gospodarski polo-
žaj obrtništva. Zaključil je z željo, naj se
vsi še bolj trdno okenčajo organizaci-
je in naj se zavedajo, da je le v slogi
moč.

Tajnik g. Karel Soss je poročal o zu-
nanjem delu in o interni organizaciji
združenja. Na podlagi seznamov je bilo
v dravski banovini l. 1930. 305 pletilskih
obrtnikov, ob ustanovitvi je pa štela za-
druga 298 članov. Danes šteje združba 273
članov, ki zaposlujejo 322 pomočnikov in
32 vajenik in vajencev. Dokaz nazadovanja
pletilske stroke je dejstvo, da je bilo v
zadnjem četrtletju minulega leta odjavlje-
nih 27 obrti, prijavljen pa samo 2. Tudi
tajnik se je dotaknil davčnega vprašanja,
poudarjajoč, da je uprava intervenirala za
mnoge člane zaradi previsoke odmere dav-
kov ter stvarno utemeljila in podprla njih
pritožbe. Poročal je tudi o važnosti ob-
iska obrtno nadaljevalnih šol, o borbi
proti šumarsstvu in intervencijah, da se
pletilska obrt prizna za rokodelsko obrt.

Blagajniško poročilo je podal dr. Josip
Hudovernik, v imenu nadzornega odbora
je pa predlagal g. Slavko Šuštaršič odbor

razrešnico, kar je bilo soglasno sprejeto.
Odobren je bil proračun za prihodnje leto,
nakar so sledile volitve in je bil z malimi
spremembami izvoljen ves dosedanj
bor s predsednikom g. Franzlom, pod-
predsednikom g. Francom Kosom in tajni-
kom g. Karlom Sosom na čelu. Končno
je bila sprejeta naslednja resolucija:

Pletilci dravske banovine izjavljajo
glede na obstoječe gospodarske prilike
pletilske obrti v dravski banovini nasle-
dne: Davčne in druge davjate že davno
presegaajo pletilno zmoglost pletilskih
obrtnikov v dravski banovini. Poostreno
izterjevanje zaostalih davkov položaj le-
še otežuje, ker za redno izvrševanje ob-
veznosti iz tega naslova primanjkuje de-
narnih sredstev, katerih ni mogoče dobiti
niti pri denarnih zavodih niti pri dolž-
nikih, ki so zaščiteni z raznimi zakoni in
uredbami.

Zato zahtevamo, da se pri odmeri dav-
kov upošteva plačilazmožnost pletilskih
obrtnikov ter da se v upravičenih prime-
rih dovoljuje odplačevanje starih za-
ostankov v obrokih.

Merodajne faktorje opozarjamo, da po-
stajajo bremena za socialno zavarovanje
za delodajalca neznosna ter da tem visok-
im davkom koristi delodajalca ne odgo-
varjajo.

Zato zahtevamo, da se izvede revizija
zakona o delavskem zavarovanju in da se
upostavi avtonomne banovinske social-
ne ustanove.

Da se obvaruje pletilska obrt pred pro-
pastjo, da se dvigne kvaliteta produkcije,
da se prepreči zapravljjanje narodnega
premoženja s hiperprodukcijo izdelkov, da
bo mogoče zaščititi pletilski obrtniški
stan v socialnem in gospodarskem obstoju,
da temu stanu doma obvezno možnost stro-
kovne predizobrazbe z obrtnim zakonom
predvideno usposobljenostjo.

njujo pozivljamo kompetentno oblast,
da prizna pletilstvu značaj rokodelske
obrti.

Število šumarskega dnevnega narašča. Raz-
mah tega zla je postal tako silen, da prav
resno ogroža obstoj legalnega obrtništva.

Zato opozarjamo na dejstvo oblasti in
jih pozivamo, da uporabijo vse zakonite
mere za pobijanje šumarske in vsakega
krivca po zakonu strogo kaznujejo.

Danes zadnjikrat, zato hitite in
oglejte si velenapeti podmorniški
spijonazi vefilim

ŠPIJONKA

E 3

NEVIDNA FRONTA

Trude v. Molo — Carl
Ludwig Diehl

Najnovejši FOXOV zvočni tednik

Predstave ob 4., 1/8 in 1/10.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Iz Kočevja

Tragedija 19letnega mladeniča. V
soboto zjutraj je šel neki delavec iz rudni-
ka na jutranji vlek. Pot ga je vodila mimo
mestnega pokopališča. Tik ceste nasproti
pokopališča je opazil, da nekdo leži na
tleh. Misli je, da se je napil in da spi.
Ko je prišel do njega, je videl, da leži na
trebuhu, levo roko je imel pod glavo in
okoli njega je bilo vse krvavo. Obvestil
je službojočega stražnika. Kmalu se je
zbral okrog mrtvega mnogo ljudi. Komis-
ija je ugotovila, da se je mladenič ustrelil
naravnost v srce. Samomorilec Franc Le-
denik, uslužben pri gozdnem uradu kneza
Auersperga, je bil v Kočevju splošno pri-
jubljen. Vzrok samomora ni znan.

Potujoča kmetijska razstava, obsto-
jeja iz cele vrste vagonov, ki so v njih
razstavljeni razni kmetijski stroji, oro-
dja in pouk, pride 17. junija tudi v Ko-
čevje, na kar že danes opozarjamo občin-
stvo.

Gradbena sezija je letos pri nas prav
slaba. Več stavb je dodelanih v sirovem
stanju, delo bi se moralo letos nadaljevati
ali zaradi denarnih težkoč bo vse ostalo do
nadaljnjega tako. G. Josip Kraker odprta
svojo hišo v Cerkljenj ulici, delo izvršuje
doma trdnika Josip Ivančič, gradbeno po-
dejje v Kočevju.

Iz škofje Loke

Škofjejska orožniška postaja se je
preselila s 1. aprilom iz dosedanjih prost-
rov v občinski hiši na Mestni trg v Klo-
bovovo hišo, kjer je imel svoječasno pro-
svetni referent svojo pisarno. Zadeva se-
deža orožniške postaje je torej s tem za-
enkrat rešena.

Glavno zalogo tobaka za škofjejsko
okraj je na zadnji licitaciji v Beogradu iz-
licitiral g. Zoran Deisinger, sin znanega
trgovca iz škofje Loke. Novi zakupnik bo
imel svojo zalogo v Kapucinskem pred-
mestju pri Balantu.

Slab zglede smo videli v soboto zve-
čer na Mestnem trgu. V času ko je bilo na
cesti polno ljudi, sta prišli čez trg dve
opotečajoči se ženski, ki sta se slednjič
odvidno zaradi preoblice zavzete plače,
zavili po dolgem in širokem po tleh. Na-
ravno, da sta bili predmet splošne pozor-
nosti, zlasti še, ker je križa pritisnila tudi
na prijatelje vinske kaplice in so pijanci
zadnje čase v mestu bolj redka prikazen.

A. D. Emery

Dve siroti

Roman

— Nekega gospoda Martina, ki sta mu bili priporočeni... To sem jaz, gospodična... In moram se opravičiti, da prihajam tako pozno.

— Da, bili sva že v skrbeh...

— Zelo mi je žal, toda to ni samo moja krivda, kajti če stannje človek na drugem koncu Pariza...

— Kaj!... Tako daleč!... je vzkljnila Henrika začudeno.

— V pisnih ste pa trdili, da stannjete tu pri Pont Neufu, — se je oglašila Luiza.

— Bogme! — je zamrmral Lafleur sam pri sebi, — kozle streljam, kot da sem novinec v takih stvarih.

In požuril se je popraviti vtis nepremišljene besede, ki mu je bila slučajno ušla.

— Da, res je, — je odgovoril s sladkim glasom, — stanoval sem prej tu blizu, toda včeraj sem se preselil...

— Včeraj! — je zašepetala Luiza in stisnila Henriki roko. Henrika je gledala govorečega s komi prikritim nezaupanjem in tiho je pripomnila:

— To je pa res čudno!

Toda Lafleur je slišal te besede in dejal je smejaje:

— Kaj pa vidite v tem posebnega, gospodična, če se človek v enem dnevu preseli? Take reči se morja ne dogajajo na kmetih, v Evreuxu, odkoder prihajata... V Parizu pa vidite take selitve... vsak dan.

Sluga markiza de Presles je obmolknil. Videč na klopi zavitek, ga je meni nič tebi nič vzel, rekoč:

— To je gotovo vaše; dovolite, da vam ponesem ta zavitek.

In ponudil je Henriki roko.

— Zda! gospodična, če mi dovolite, vas spremljam h kočiji, ki sem jo naročil... in ki čaka tamle... dva koraka oddal...

Nametu da bi se oprla na pomudeno roko, je Henrika nehote stopila korak nazaj. Luiza se je stisnila k nji in na obrazu ji je bila napisana negotovost, ali naj pusti svoj družico neznanim možem.

— Oprostite, — je dejala Henrika, — predno odideva z vami, gospod... — No, kaj pa? — jo je prebil markizov sluga.

— Bi se radi prepričali... je pripomnila hitro Luiza.

— Prepričali... o čem, gospodični? — je vprašal Lafleur.

Ze je hotel s silo urediti to neprijetno zadevo, pa je bilo okno krčme še vedno odprto in v krčmi luč; zato

je lopov mislil, da bo treba nadaljevati započeto delo z večjo previdnostjo, da bi ne dal dekletoma povoda za klince na pomoč...

Nadaljeval je torej na videz presenečeno:

— Pa mi vendar ne mislita slučajno delati krivice... in... dvomiti?

Potem je pa pripomnil z izrazom dobrodružnosti, ki ga je imenitno igral:

— Ah, gospodična Henrika, vidim, da ste nekam nezaupljivi. K sreči imate mnogo dobrih lastnosti, ki vašo nezaupljivost visoko odtehtajo.

Luiza je napeto poslušala in Lafleur je to opazil.

— Kaj ne, gospodična Luiza, da vaša prijačica zelo skrbi za vas... kot da je vaša rodna sestra.

Te besede, izgovorene z glasom, ki je spretno hlinil nekakšno ginjenost, so napravile vtis, kakor ga je sluga markiza de Presles pričakoval.

Henrika je skoraj obžalovala, da je Martinu izdala svojo nezaupljivost. Luiza se je sklonila k nji in ji zašepetala:

— Zda! vidiš, da je res on, ker nam je poznal.

Da bi pregledal še zadnje dvome deklet, je Lafleur hitro nadaljeval:

— Da, gospodični, uoznam vam tako dobro, kot da smo živeli od mladih nog skupaj... Moja sestrčina — in vaša vaju zelo rada — je vama z ženo skrbno pisala o vsem, kar se je nanašalo na vaju... tudi z ženo sva vaju imela rada, še predno sva vaju poznala.

— Gospod, — je vprašala Luiza s svojim angeljskim smehljajem, — ali je vam res znano vse, kar mi je storila dobrega najina dobra mamičica Gerardova?

— Da, vam, gospodična, ki ste bili vendar samo...

Lafleur se je delal kot da je globoko ganjen. In pripomnil je z drhtečim glasom:

— Znam mi je celo ta zanimivi dogodek, ubogo dete...

Toda Lafleur je vedno bolj čutil da čas hiti in da se mora požuriti. Če boče doseči svoj cilj. Zato je pripomnil z očetovskim glasom:

— Ah, vidim, da moja sestrčina nikakor ni pretiravala; zdaj vidim, da sta res taki, kakor je vaju opisovala, ko je nama z ženo sporočila, da se pripeljeta v Pariz... Tudi moja žena bo navdušena, ko vaju zagleda...

Pogledal je na uro in nadaljeval:

— Oho! Glej, glej, kako pozno je že! Žena me gotovo že nestrpno pričakuje. Prepričan sem, da je že vsa iz sebe, ker nas tako dolgo ni.

Lafleur ni bil čisto miren, kolikor se je dalo sklepati iz pogledov, ki so mu švigali na vse strani. Ker se je

hotel prepričati, da ni blizu nikogar, ki bi ga utegnil motiti.

Toda najpametneje se mu je zdelo Henriki čim prej odpeljati.

— Pojdimo, gospodična, — je dejal obmjen k Henriki; bil je tako razburjen, da ga je Henrika presenečeno gledala. Lafleur jo je pa zgrabil za roko, ne da bi se pomišljal.

V naslednjem trenutku sta pristopila Lafleurova pomočnika. Henrika dobro videla, kako sta stopila vsak na svojo stran dozdevnega Martina; že je hotela znova nekaj vprašati moža, ki se je izdal za Martina, ko je Lafleur vzkljnil:

— Kaj, gospodična, po vsem tem, kar sem vam povedal, bi hoteli še dvomiti... o meni? Mar naj vam dokazem, kdo sem? Nič lažjega. Evo, tu sta moja prijatelja, soseda, in zagotavljam vas, pošteni, da malo takih... Ta dva gospoda bosta gotovo z največjim veseljem jamčila zame.

Lopov se je za čas skrivaj spogledal s svojima pomočnikoma. Oba sta se odkrila in stopila naprej.

— Za vas jamčim! — je ponovila Henrika vsa prestrašena, da je obstala med dvema neznancema, ki sta se ji nizko klanjala.

Luiza je spoznala, da se je moralo zgoditi nekaj posebnega, čemur pa ubožica ni mogla slediti. Zašepetala je Henriki:

— Henrika draga... nikar me ne zapusti, lepo te prosim!

— Nič se ne boj, draga moja, saj te ne zapustim... nikar se tako ne tresi!

Naenkrat je pa obmolknila.

Na Lafleurov znak sta stopila neznanca med no in Luizo tako, da sta bili siroti naenkrat ločeni.

— Kaj pa to pomeni, gospodje? — je vprašala Henrika.

Toda za Lafleura je bil napočil trenutek, ko je bilo treba odločiti masko. Opustil je sladke očetovski glas, ki je z njim doslej govoril, in dejal ukazujoče:

— Dovolj smo že izgubili časa!... Opridite se moje roke, gospodična, in pojdimo!

— Tako torej govorite z menoj, gospod Martin! — se je začudila Henrika in umaknila roko.

Toda markizov sluga je odgovoril smejaje:

— Da, gospodična, takoj je treba oditi z njim... s tem dobrim gospodom Martinom!

Rodbinski prirastek.

Žena: »Možiček, kmalu bomo trije v rodbini.«

On veselo: »Tako?«

On končno se je moja mati odločila, da se preseli k nama.

Od opic odvisna oblast

Angleška oblast v Gibraltarju bo trajala baje samo tako dolgo, dokler žive tam opice

Dokler prebivajo opice v Gibraltarju, bo Anglija gospodar tega skalo. Tako pravi baje proroštvo in zato so zavirale zastave na strmih skalah Gibraltarja, ko sta se rodili dve opici. Opic je v Gibraltarju 10 in so uradno zabeležene v listinah angleške bosadke, vsako leto so pa tudi uradno določeni izdatki za nje. Skrb za opice je poverjena celo posebnemu častniku, ki mu je dodeljen podčastnik. Opicija kolonija v Gibraltarju čuva namreč zadnje divje opice v Evropi. Nadlegovati te opice ali celo raniti jih, je težak zločin, malone veleizdaja. Opicija kolonija predstavlja angleško oblast nad Gibraltarjem, vrata k Sredozemskemu morju in na vzhod.

Opicija družina v Gibraltarju se mora zahvaliti za svoj izjemni položaj vzhodni Andaluzijci, ki verujejo, da bi z opicami izginili iz Gibraltarja tudi Angliji. Ko so se Angliji po dolgem obleganju l. 1704 polastili Gibraltarja, je živelo na polotoku še mnogo opic. Njihovi predniki so baje prišli z Berberskega po podmorskem predoru, ki po veri ondotnega ljudstva še sedaj veže pod morsko ožino Evropo z Afriko. Čim je zavirala nad Gibraltarjem angleška zastava, se je razširilo med ljudstvom prepričanje, da je angleška oblast odvisna od opic. Pred leti se je zdelo, da opice v Gibraltarju izumirajo, ker sta bili ostali samo še dve stari samici. Angliji so imeli pred oči ljudsko mnenje o svoji oblasti, guverner se je v strahu oziral po nevarnem pasu. Ki deli Gibraltar od Španije, in po stari trdnjavi La Linea. Ta miad ravno molli kvišku hrib, na njem pa stoji kameniti prestol španske kraljice iz 18. stoletja, ki je prisegala, da bo sedela na njem, dokler angleška zastava ne izgine iz Gibraltarja.

bodočnost opičje družine zagotovi. Rodili sta se dve opici in angleška moč v Gibraltarju je bila rešena. Se zdaj živi v Gibraltarju krmar William Ungery, edina žrtev opičje ugrabitve. Bilo je pred 50 leti, ko so se njegovi starši vrnili in našli zibelko prazno. Na robu strehe so zagledali opico, ki je otročička pestovala in se igrala z njim. Oče je stekel domov po puško, toda prijatelj mu je svetoval, naj opice nikar ne ustrelji. Vsi so odšli in čez pol ure je opica zlezla s strehe na okno, z okna pa v sobo, kjer je položila otroka nazaj v zibelko in ga skrbno odela. Potem je pa skozi okno zopet odšla. Starši so našli otročička mirno spečega.

Najmlajši maršal Azije

Sang-Sue-Liang, največji propagator avijatike v Aziji in zagrizen sovražnik komunistov, je bil star komaj 27 let, ko je postal dedni maršal in že čez šest mesecev je dal povelje za usmritev dveh popularnih generalov-razbojnikov, da bi pokazal svojo krepko pest. Pred ustanovitvijo posebne mandžurske države se je razprostrla njegova oblast nad tako velikim ozemljem, kakor je Francija, in to ozemlje je veljalo za najvarnejše na Kitajskem. Navzlic svoji mladosti ima moč za seboj že preteklost svetovnega slovesa. V trenutku, ko je bil njegov oče Sang-So-Lin ubit pri znanem atentatu, je postal sin mahoma zelo priljubljen, ker je znal podivjane tolpe vojakov zbrati in organizirati v disciplinirano armado. Od takrat so se obračale nanj vse inozemske trgovske družbe za zaščito proti izsiljevanju kitajskih generalov in našle so vedno odprta vrata.

Najmlajši eks-maršal Azije je tudi zelo izobražen mož, strasten glasbenik, govori gladko štiri evropske jezike in je v Londonu z odliko dovršil univerzo. Na posvetovanjih visokega državnega sveta v Pekingu je vedno energično nastopal za uvedbo nove civilizacije na Kitajskem, a za njegove strokovne vojaške razprave se je vedno živo zanimala Japonska, do čim so ostale na Kitajskem neopazne. Nedavno je izdal v Pekingu proglas, da odlaga zaradi napadov zavistnežev v kitajskem tisku poveljstvo severovzhodne armade. V proglasu pravi tudi, da nima več osebnega mnenja, pač pa zelo lepe spomine na boje za blagor kaotične domovine.

SLUŽBE

PEK

vešč vseh del, tudi soboslikarstva in mizarstva, želi službo. — Vekoslav Furman, Loče.

GLASBA

ČRN KLAVIR

(Stutzflügel) v zelo dobrem stanju takoj ugodno prodam. — Ogleda se. Rožna dolina Cesta XIII, št. 3/I (nova hiša Jensešek). 1743

PRODAM

STIRISEDEŽNI AVTOMOBIL limuzina znamke »Ford«, skoraj nov, ceno naprodaj. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 1703

BUKOV OGLJE

ter deske 25 in 50 mm III. kl., več vagonov, prodam. Vprašati: poštni predal št. 4, Sv. Peter v Savinjski dolini. 1738

MOTORSKO KOLO s priklopo »Ariel«, prodaj — Golmajer, Ljubno, Podnart, Gorjensko. 1735

OTROSKI SPORTNI VOZICEK dobro ohranjen, naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 1742

KURJE PERJE

čisto, prodam po Din 10.— kg. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 1731

RAZNO

POHIŠTVO

Na obroke! — Na hranilne knjižice: masivne spalnice Din 6000.— šperane spalnice > 3500.— pleskane spalnice > 1800.— Kuhinjska oprava > 850.— Kuhinjska kredenca > 450.— omare > 380.— postelje > 180.—

Vse drugo pohištvo se dobi najceneje pri nas. Sprejemamo vsakovrstna naročila in popravila po konkurenčnih cenah.

MIZARSTVO »SAVA«, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 18 — Miklošičeva cesta 6. Telefon 27-80. 1704

PRIHOD POMLADI VAS NAVDUŠUJE.

Navdušite tudi vi vašo okolico z lepo obleko. Blago vsake vrste dobite pri staroznani trdnji

R. MIKLAUC, LJUBLJANA, poleg škofije. Cene so zmerno, postrežba prijazna.

VINO ČEZ ULICO: Metliško belo 1. Din 6.— Bizzijsko rdeče 1 > 8.— Čviček 1 > 8.— Rizling 1 > 9.— Burgundec beli 1 > 10.— Jabolčni sladki 1 > 4.— Zganje:

Tropinovec pristni 1 Din 20.— Rum fini čajni 1 > 24.— Slivovka pristna 48% 1 > 24.— ter raznovrstno žganje in likerje, desertna vina — nudi ter se priporoča: S. J. JERAJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38. 1720

Modna konfekcija

Najboljši nakup A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

MOTORSKO KOLO

»Aero« s priklopo zamenjam za mizarske stroje ali les. — Skala, Brežice. 1740

TELEFON 2059

P R E M O G

SUHA DRVA

Togačnik, Bohoričeva 5.

Sveže, najfinejše norveško

RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PICCOLIJA v LJUBLJANI — se priporoča bledim in slabotnim osebam.

INTABULACIJO

na prvo mesto za knjižice Celske posojilnice, oziroma Ljudske posojilnice v Celju nudi fotograf Černe, Kragujevac. 1737

STANOVANJA

NA STANOVANJE event. s hrano sprejemem priprosto žensko. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 1731

DOPIŠOVANJE

GOSPOD

želi znanja z gospo ali gospodično nad 45 let staro. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod značko »Idealna ljubezen 1741«.

NEPREMIČNINE

BRIVNICO

v Zagrebu s šestletno najemninsko pogodbo prodamo. — Poslovna Pavlekovič, Zagreb, Tlica 144, pritrilje. 1734

ZAHVALA

Ob smrti najine nepozabne matere

Marije Vošpernik

kavarnarke na Starem trgu

sva prejela toliko dokazov iskrenega sočustvovanja in nesebične naklonjenosti, da nama je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej.

Naj se na ta način vsaj nekoliko oddolživa ter izrečeva svojo pri srčno zahvalo vsem in vsakomur za izkazano naklonjenost do pokojnice, kakor tudi za vse izraze sožalja in za vse pokojnici ter žalujočim izkazane uslužnosti.

Posebej pa se zahvaljujemo prečastiti duhovščini od Sv. Jakoba za zadnja tolažila, dr. spornu za njegovo vestno in nesebično lajšanje bolečin pokojnice v zadnjem boju, zastopstvu Gostilničarske zadrage in Strokovni organizaciji natakarev, hotelskih, gostilniških in kavarniških uslužbencev, kakor tudi vsem prijateljem in znancem, ki so spremili pokojno na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala tudi vsem onim, ki so počastili pokojnico s krasnimi vencmi!

Jaka in Ulrik Vošpernik.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega nadvse ljubljenega papana, deda, strica, svaka in tasta, gospoda

Andreja Marčana

mesarskega mojstra in posestnika

kakor za poklonjene krasne vence in cvetje se tem potom vsem najtopleje zahvalujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni čč. duhovščini. g. zdravniku dr. Merčunu, pevcem »Slavca« in »Krakovo-Trnovo« za prelepo žalno petje, Mesarski zadrugi, stanovskim tovarišem pokojnega, zastopnikom raznih oblasti, društev in korporacij ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so dragoga nam pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1933.

Žalujoči ostali.